روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR

شنبه | ۲۰ اسفند ۱۴۰۱ | ۱۸ شعبان ۱۴۴۴ | ۱۱ مارس ۲۰۲۳ | سال پانزدهم | شماره ۳۷۲۱ | ۸ صفحه | ۳۰۰۰ تومان

| ۱۱۸۴ سال و ۱۵۷ روز گذشت |

VATAN-E-EMROOZ | VOL.15 | NO.3721 | SAT.MAR.11, 2023 | ISSN:2008-2886

امید مؤمنانه

گفت‌وگوی «وطن امروز» با سیدحسین مؤمنی درباره حضور میلیونی مردم در مسجد جمکران به مناسبت نیمه شعبان

صفحه ۵

حضور مداحان معروف کشور در مناطق محروم سیستان و بلوچستان

در مدح مداح

هیأت در حال تبدیل شدن به یک نهاد فرهنگی - اجتماعی

صفحه ۸

توافق مهم ایران و عربستان در پکن برای احیای روابط

بازنده: آمریکا

تقویت چندجانبه‌گرایی و تسریع حرکت به سمت نظام چندقطبی

یائیر لاپید: این توافق شکستی تمام‌عیار برای اسرائیل است

نفتالی بنت: این توافق یک پیروزی سیاسی برای ایران است

مارک دوبوویتز: این توافق با میانجی‌گری چین باخت، باخت، باخت برای آمریکاست

صفحه ۷

در مسیر براندازی نظام تک‌قطبی

یادداشت

ثمانه اکوان: چند ماه پیش زمانی که شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین به عربستان سفر کرد تا به تقویت روابط کشورش با خاندان سعودی بپردازد، صحبت‌هایی درباره ایران بویژه جزایر ایرانی کرد که به سرعت با واکنش منفی ایران روبه‌رو شد. در آن زمان با وجود اینکه وزارت خارجه سریعا به این مطالب واکنش نشان داد و بعد از آن اعلام شد طرف چینی در این باره از ایران عذرخواهی کرده است، رسانه‌ها و افرادی که دل خوشی از احتمال روزافزون اجرایی شدن قطعی توافق ۲۵ ساله ایران و چین نداشتند به یک‌باره در صف منتقدان سرسخت پکن قرار گرفتند و بیان کردند واکنش ایران به این نوع اظهارات یا هرگونه سرمایه‌گذاری پکن در عربستان باید منفی باشد و به حزب کمونیست چین نشان داده شود نمی‌تواند با منافع ایران در منطقه بازی کند.

البته در این میان تحلیل واضح و آشکاری که از این حوادث و اتفاقات وجود داشت، به مرور جای ادراک‌سازی ناموفق جریان مخالف تقویت روابط ایران و چین را گرفت. بر اساس این تحلیل، باید به قراردادهای نظامی و اقتصادی چین در منطقه نه به عنوان تهدیدی علیه ایران یا سوگیری پکن در رقابت‌های منطقه‌ای کشورمان، بلکه به عنوان تلاش پکن و تهران برای شکل دادن سریع‌تر به نظم جدید جهانی و همین‌طور یارگیری از متحدان آمریکا نگریسته می‌شد.

عربستان تا پیش از این کشوری بود که به دلیل وابستگی بیش از حد خاندان سعودی به مقامات آمریکایی بشدت در امور منطقه‌ای، جهانی و اقتصادی تحت سلطه آمریکا قرار داشت. جنگ اوکراین و مرزبندهای جدید بین‌المللی تا حد زیادی خاندان سعودی را متقاعد به تجدیدنظر در مناسبات بین‌المللی بویژه روابط با آمریکا کرد. کار به جایی رسید که فشارهای مکرر دولت بایدن برای پایین آوردن قیمت نفت عربستان، با نتیجه دلخواه ایالات‌متحده همراه نشد و بایدن در سفری کاملا شکست‌خورده به منطقه، مجبور شد تنها به یک «دست دادن کرونایی» با بن سلمان قناعت کرده و دوباره بدون هیچ نتیجه‌ای به واشنگتن بازگردد و به همراه متحدانش در اروپا با بحران انرژی در جهان روبه‌رو شود. چین که خود از مشوقان و استقبال‌کنندگان از نظم جدید جهانی است، از این فرصت بهترین بهره را برد تا بتواند یار دیرینه آمریکا را این بار به سمت خود هدایت کند و به همین دلیل شی جین پینگ در سفری به عربستان سعودی، از قراردادهای بزرگ اقتصادی و نظامی پرده برداشت.

در آن زمان اما غرب‌گرایان ایران معتقد بودند نظم جدید جهانی یا شکل نگرفته یا توهمی از سوی کشورهای شرقی است تا بلکه آمریکا را از معادلات جهانی جدا بدانند. آنها بر همین اساس سفر شی به عربستان را ضد منافع ملی ایران تحلیل کردند و بر این عقیده بودند اگر نظم جدیدی نیز در جهان در حال شکل‌گیری باشد، ایران در نظم جدید بازنده میدان است، زیرا به نظر می‌رسد متحدانی دارد که چندان نمی‌تواند روی آنها برای حفظ منافعش حساب باز کند.

گذشت چند ماه از این مساله و رفت و آمدهای دیپلماتیک بین تهران و پکن و دیگر کشورهای منطقه نشان داد ایران در طول تاریخ، با گذر از جنگ سرد و تحریم‌های بین‌المللی و آمریکایی و حتی چند بار رویارویی مستقیم نظامی با ایالات‌متحده، در جایگاهی است که بخوبی می‌تواند الگوهای تغییرات نظم جهانی را درک کند و بر اساس منافع ملی خود در همین راستا برنامه‌ریزی‌هایی برای تدوین سیاست خارجی جدید خود انجام دهد. سفر رئیسی به پکن و نهایی شدن قراردادهای تجاری بین ایران و چین، زمینه‌سازی برای ورود پرقدرت ایران به اجلاس شانگهای و تدوین آیین‌نامه‌های لازم برای اجرایی شدن قرارداد ۲۵ ساله بین ۲ کشور نشان داد هیچ‌کدام از فضاسازی‌های بین‌المللی راجع به همکاری و اتحاد بین تهران و پکن درست نیست و تهران می‌تواند بر اساس منافع ملی خود به فکر گسترش سیاست خارجی‌اش در راستای نظم جهانی باشد.

دستاورد مهم تهران هم‌اکنون میانجی‌گری چین برای احیای روابط ایران و عربستان است که از جهات مختلف توانست نقشه‌های آمریکایی برای منطقه را خنثی کند و البته اعتبار خوبی نیز به پکن در آستانه ورود پرقدرت دیپلماتیکش به منطقه غرب آسیا داد. در همان زمان که رسانه‌ها می‌گفتند چین باید به‌خاطر گفته‌های رئیس‌جمهورش درباره جزایر ایرانی تنبیه شود، گفته شد اگر به نقش پکن به عنوان میانجی میان ۲ کشور نگریسته شود، این اشتباه می‌تواند با دیده اغماض نگریسته شود. پکن برای اینکه روابط خوب و همزمان با تهران و ریاض داشته باشد، در این فکر بود که موضعی میانه داشته باشد و از یک سو هم روابط خود با عربستان را گسترش دهد و هم به دلیل اینکه با رقیب ایران در منطقه وارد روابط گسترده شده، امتیازاتی جدی نیز به تهران بدهد. با توجه به موضع بسیار درست و دقیق وزارت امور خارجه در بیانیه محکومیت صحبت‌های شی جین پینگ درباره جزایر ایرانی و در عین حال تاکید بر ادامه روابط ۲ کشور، فرصت خوبی برای تهران فراهم شد که امتیازات مهمی از چین برای ادامه فعالیتش در عربستان و منطقه بگیرد. این امتیازات می‌تواند خرید بیشتر نفت از ایران توسط شرکت‌های چینی یا هموارسازی ورود ایران به مجامع اقتصادی منطقه‌ای باشد. حالا پکن با میانجی‌گری میان تهران و ریاض نشان داد بخوبی به نقش خود در نظم منطقه‌ای غرب آسیا واقف است و البته می‌داند اگر بخواهد نظم جدید جهانی با سرعت بیشتری شکل گرفته و دنیا به سمت چندقطبی پیش رود، توجه همزمان به قدرت‌های منطقه‌ای در تمام مناطق دنیا حائز اهمیت ویژه است. این همان نکته اصلی است که ایالات‌متحده از آن غافل است و تلاش دارد با عملیات‌های نظامی یا اعمال تحریم‌های یکجانبه، همچنان نظام تک‌قطبی را در جهان حکمفرما کند؛ غافل از اینکه قطار نظم جهانی مدت‌های زیادی است از ایستگاه نظام تک‌قطبی گذشته و به سمت نظام چندقطبی متکی بر قدرت‌های منطقه‌ای و سازمان‌های همکاری منطقه‌ای پیش می‌رود. تلاش چین و همکاری بسیار مثبت ایران، عربستان، عراق و عمان در بهبود روابط تهران - ریاض نشان داد کشورهای منطقه به رغم تمام اختلافات و درگیری‌هایی که با یکدیگر دارند - و البته بسیاری از آنها ناشی از پروژه‌های ایران‌هراسی، روس‌هراسی، چین‌هراسی یا حتی عرب‌هراسی است که آمریکا در تمام سال‌های گذشته به راه انداخته است - می‌توانند راهی برای ارتباط و همزیستی مسالمت‌آمیز بیابند و قرار نیست تمام پروژه‌های چندساله آمریکا برای باقی ماندن به عنوان تک ابرقدرت جهان، حتما در منطقه غرب آسیا اجرایی شود.

احیای روابط دیپلماتیک ایران و عربستان در منطقه، بسیاری از فعالیت‌های مخرب ایالات‌متحده و متحدش رژیم صهیونیستی را خنثی خواهد کرد. این روابط در صورت اصلاح رفتار رژیم سعودی می‌تواند منجر به پایان جنگ در یمن و پیروزی مردم این کشور شده، سوریه را دوباره به جامعه عرب بازگرداند و وضعیت اقتصادی و دیپلماتیک این کشور را سامان دهد و در عین حال باعث بی‌ثمر شدن توافق آبراهام بین کشورهای عرب منطقه و رژیم صهیونیستی شود، زیرا دیگر پروژه ایران‌هراسی شکست خورده و دلیلی برای همپیمانی اعراب با رژیم غیرقابل اعتماد و ضعیف صهیونیستی وجود ندارد. احیای روابط در عین حال می‌تواند برای سیاست همسایگی ایران نیز موثر باشد و باعث بهبود روابط عراق و سوریه با عربستان و ایران شود که همین کار می‌تواند نشان دهد مشکلات منطقه‌ای در خود منطقه باید حل و فصل شود، نه بیرون از آن یا با توسل به قدرت‌های فرامنطقه‌ای.

چین حالا نشان داده است با سیاست‌های خود در قبال منطقه غرب آسیا به‌دنبال یارگیری از زمین آمریکا است و در این راه مانند آمریکا دست به اقدامات تنش‌زا نمی‌زند، بلکه راه ورود خود را در تنش‌زدایی در منطقه دیده است و اتفاقا کشورهای منطقه که از این همه تنش و خشونت تاریخی خسته شده‌اند، راه را برای ایفای این نقش توسط چین باز می‌کنند.

چین در عین حال منافع خاص خود را نیز در این میانجی‌گری‌ها دنبال می‌کند که مهم‌ترین‌شان باز کردن زمین‌های جدید مقابله با آمریکا در حوزه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی و دیپلماتیک است. چین از یک سو با متحدان قدیمی ایالات‌متحده در زمینه انرژی، متحد شده است و هم ۲ قدرت بزرگ انرژی در منطقه را به یکدیگر نزدیک و به صورت همزمان عربستان را به عنوان متحد دیرین آمریکا از کاخ سفید دور کرده است. چین بخوبی می‌داند هر اقدامی که به ضعف سیستم تک‌قطبی در منطقه منجر شود، به نفع تمام کشورهای منطقه و ایجاد ثبات در منطقه غرب آسیاست و حالا نشان داده است توانایی استفاده از این فرصت را دارد و مولفه‌های نظم جدید جهانی و تاثیرگذاری بر نظم جدید را بخوبی می‌شناسد.

البته رفتار چین پس از سفر شی به منطقه نشان داد پکن به خوبی جایگاه ایران را به عنوان کشوری که زمینه‌ساز فعالیت چین در غرب آسیا بوده و عامل اصلی تضعیف نظام آمریکا در منطقه است، درک کرده است. پس از الگوی موفق همکاری ایران- روسیه در سوریه، حالا چین نیز در حال نوعی شراکت و همکاری راهبردی با ایران است؛ راهبردی که ۳ کشور ایران، روسیه و چین پایه‌گذار و تقویت‌کننده آن بوده‌اند. راهبردی به نام «براندازی نظام آمریکایی».

بازگشت همه به‌سوی اوست

برادر ارجمند جناب آقای مجید قلی‌زاده
مدیرعامل محترم خبرگزاری تسنیم

ضایعه رحلت یار امام و رهبری، انقلابی خدوم مرحوم دکتر حسن غفوری‌فرد را تسلیت می‌گویم. از خداوند منان برای آن فقید سعید که عمرش را صرف مبارزه و مجاهده در راه آرمان‌های انقلاب اسلامی و خدمت به مردم نمود، غفران و آمرزش و برای جنابعالی و بازماندگان ایشان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت می‌نمایم.

حمیدرضا مقدم‌فر
مشاور فرمانده کل سپاه

تیترهای امروز

بیمارستان ۱۰۰۰ تختخوابی حضرت مهدی(عج) توسط رئیس‌جمهور افتتاح شد

مدرن‌ترین بیمارستان منطقه

صفحه ۴

رهبر انقلاب بر پیکر مرحوم حسن غفوری‌فرد نماز میت اقامه کردند

یک زندگی با ایمان

صفحه ۲

الحاق ناو اقیانوس‌پیمای شهید مهدوی به نیروی دریایی سپاه

رونمایی از شهر دریایی متحرک

صفحه ۲

بذرپاش: تکمیل پروژه‌های مسکن مهر به سرعت در حال انجام است

واگذاری ۲۲۰۰ مسکن در هشتگرد

صفحه ۳

حجت‌الاسلام مسعود دیانی درگذشت

وداع با شاعر دین‌پژوه

صفحه ۸

درباره گفت‌وگوی اینترنشنال با نتانیاهو

پروژه صهیونیستی زن، زندگی، آزادی

صفحه ۲

نگاه

آدرس دروغین غرب درباره اینستکس

عزاداری اروپاییان بر سر قبر خالی!

نوید مؤمن: در بیانیه مشترک انگلیس، فرانسه و آلمان درباره انحلال «اینستکس» سازوکار مالی تجارت با ایران (INSTEX) آمده است ۱۰ سهامدار اینستکس (بلژیک، آلمان، فنلاند، دانمارک، فرانسه، هلند، نروژ، اسپانیا، سوئد و انگلیس) تصمیم به انحلال آن گرفته‌اند. در این بیانیه که وزارت امور خارجه انگلیس آن را منتشر کرده، ادعا شده است: «اینستکس توسط فرانسه، آلمان و بریتانیا سال ۲۰۱۹ راه‌اندازی شد تا تجارت قانونی بین اروپا و ایران بویژه در زمینه کالاهای بشردوستانه را تسهیل کند. در طول ۴ سال گذشته، اینستکس به طور مداوم تلاش کرد مبادلات تجاری بین اروپا و ایران را تسهیل کند اما به دلایل سیاسی، ایران از انجام فعالیت اینستکس جلوگیری کرد».

سال ۲۰۱۸ میلادی، پس از خروج رسمی دولت ترامپ از توافق هسته‌ای با ایران و بازگشت تحریم‌های یکجانبه آمریکا، اروپاییان در بیانیه‌ای موسوم به «بیانیه ۱۱ ماده‌ای بروکسل» مدعی شدند با تامین منافع جمهوری اسلامی ایران و بهره‌مندسازی ایران از جمله در مبادلات انرژی و حوزه پتروشیمی، انتقال پول، کشتیرانی، بیمه‌های تجاری و... ایران را در برجام حفظ خواهند کرد.

پس از مدت کوتاهی، اروپاییان از تشکیل سازوکار مالی ویژه SPV خبر دادند که به واسطه آن بتوان «برخی» مبادلات کلان تجاری با ایران را انجام داد اما این سازوکار جنبه عملیاتی پیدا نکرد و متعاقبا، در ذیل عنوان دیگری به نام «اینستکس» تبلور یافت! این فعل و انفعالات بیش از یک سال به طول انجامید! یعنی درست زمانی که جمهوری اسلامی ایران در دوران صبر استراتژیک خود و پایبندی یکطرفه به تعهدات برجامی خود به سر می‌برد، اروپاییان بازی با زمان را با هدف تثبیت و تقویت استراتژی فشار حداکثری کاخ سفید علیه ایران در دستورکار قرار دادند.

پس از تولد ساختاری نامرئی و انتزاعی به نام «اینستکس»، مقامات اروپایی از جمله هایکو ماس، وزیر وقت خارجه آلمان مدعی شدند می‌توان در ذیل این ساختار، نیازهای ایران را (وفق سند برجام) تامین کرد! تقلیل مرحله به مرحله کارایی اینستکس به فروش اقلام بشردوستانه نشان داد اروپاییان این بار نیز به ایران دروغ گفته‌اند! فراتر از آن، حتی در دوران پاندمی (شیوع کرونا) نیز این ساختار کمترین کمکی به ایران در راستای تامین اقلام دارویی نکرد. کار به جایی رسید که کشورمان در کنار ساختار نامرئی اینستکس، ناچار به خلق یک سازوکار تبادل مالی مشترک با سوئیس (با هدف تبادل اقلام دارویی و پزشکی) شد!

ادامه در صفحه ۶